

FELSŐMAGYARORSZÁGI HIRLAP

POLITIKAI UJSÁG

Megjelen minden szombán és szombaton este
Kéziratokat vissza nem adunk.
Szerkesztőség: Kazinczy-utca 2
Kiadóhivatal: Landesmann Miksa és Társánál.

FŐSZERKESZTŐ:
Dr. HOLLÓ ANDOR

Előfizetési ár:
Egész évre 12 korona, félévre 6 korona. Negyed
évre 3 korona. Egyes szám ára 12 fillér
Hirdetéseket a legutányosabb árban közölünk

Mi lesz?

Hét hónapja lesz már, hogy a vér előntötte a világot és a gyilkolás borzalmái tombolnak rajta. Félév egy félperccet sem jelent az emberiség fejlődésében, de a pusztulásban milyen rémületesen, milyen háborzongatóan sokat... A milliárdos Belgium összeomlott régi városok csipkés házait döntötte halomra a gránát és a romokat nehéz katonacsizmák turták szét. Páris másodszor is megszerkesztett a hódító előtt, óceánjárók sülyedtek a tengerfenekére, az orosz síkságon milliók — retentő hány ember! — vére ömlött; a Kárpátok lejtőin hullák emelkedtek egymás fölé. Keletázsia sárga homokján felütötte lejtő a japán rabló, csak egy félesztendő, nem családás, nem álom, nem, csak egy félesztendő alatt történt az egész.

Egy vezető csillagot látunk kiderengeni, túl a rettenetes sötétségben. Bizhatunk abban, hogy ez az év vissza fogja hozni a békét és bizhatunk abban is, hogy ez az általános főforradalom, a mit ez a világháború jelent, elválasztó mesgyévé válik az emberiség két termékeny korszaka között. Hosszu béke gyűjtötte össze ennek a háborúnak néperőit és gyűjtötte anyagait, még tartósabb és termékenyebb békének kell reá következni.

Minden csak üzlet.

*
Az alispán betiltotta az utazási igazolványok utáni díjak szedését.

*
Egy sátoraljujhelyi polgár írásbeli panaszt nyújtott be az alispánhoz az utazási igazolványokért a városházán szedett díjak miatt. A városiak bizonyára emlékeznek rá, hogy lapunk megelőzőleg már a nyilvánosság előtt panaszt emelt a városnak a különös üzlete ellen. Most az alispán a hozzá beadott panasz folytán minden részletében tökéletesen igazolta a mai álláspontunkat. Ime az alispán véghatározata:

I. E. saujhelyi lakosnak saujhelyi rt. város polgármestere által az utazási igazolványokért szedett díjak tárgyában beadott panaszt megvizsgálva, annak helyt adok és saujhelyi rt. város polgármesterét az utazási igazolványokért kívánt díjak további szedésétől eltiltom.

Indokok.

Be kellett tiltanom az igazolványok után szedett díjak további szedését, mert annak semmiféle törvényes alapja nincs s a polgármester saját hatáskörében hivatalos iratok kiadásáért semmi féle illetéket sem szedhet. A polgármester azon indok alapján szedi a díjakat, hogy az igazolvány folytán előállott munkaszoprot miatt az igazolványok kiállítására kiegészítő munkaerőt volt kénytelen fel fogadni. Eltekintve attól, hogy a m. kir. belügyminiszter urnak idevonatkozó rendelete értelmében most, háboru ideje alatt kerülendő minden kiegészítő munkaerő fel fogadása, illetve ezek díjazása, s a hivatali munkát az itthon maradt tisztviselőknél becületbeli kötelessége fokozott buzgalommal ellátói, az igazolványok tekintettel azok nagy államrendészeti fontosságára cavis esküt tett tisztviselőikkel állíthatók ki illetve irathatók alá.

Sátoraljujhely, 1915. febr. 18.

Dókus Gyula
alispán.

Látjuk tehát, hogy az alispán szerint sem volt semmi törvényes alapja a polgármester által önkényesen behozott adónak. A díjak szedésének egy érdekes részletéről is tudomást szerzünk a határozatból: t. i. hogy ezeket a díjakat valami kiegészítő munkaerő díjazására fordította a polgármester. Mi ugyanis erről a tárgyról írt cikkünkben azt tetteleztük fel, hogy ezek a díjak valami háborus jótékony célra fordítotnak. Hát nem így van. A városházáról mindig a rosszabbat kell feltételezni.

Befejezésül még egyet. Az alispánnak fenn idézett véghatározata, mely febr. 18 án kelt, febr. 22 én reggel már ki lett kézbesítve a polgármesternak. Ennek dacára az igazolványok után meg febr. 22 én dőben is követelték és beszédtek a 20 fillért. Így respektálják a városházán a törvényt és a felettes hatóságot. Ugy látszik, hogy a kiegészítő munkaerő, akármit is mond az alispán, mégis nagyon fontos és a díjazása még fontosabb.

Kövessük

Ungvár példáját.

Minden városnak most sürgős feladata, hogy a lakosság kelő élelmezéséről gondoskodjék. Így pl. Ungvár városa mindenekelőtt a liszt hiányon iparkodott segíteni. A városi tanács kérelmére a kormány egyelőre 200 mm. vegyes lisztet küldött, melyet a „közélelmezési bizottság” most kilogrammonként 53 fillérért — ez volt a beszerzési ára 2 és fél és 10 kilogrammos csomagokban délutánként egy bizottsági tag jelenlétében szét oszt.

A közlekedési bizottság a jövőben is fog gondoskodik arról, hogy nemcsak a nagyközönség, de a gazdák és kereskedők is kelő mennyiségű lisztre juttassék. Berzevicy István városi rendőrkapitány felhívására a kereskedők minden héten jelentik be a tető megrendeléseiket s közbenjárása folytán Ungvár városa már só, cukor és egyéb tömegárukkal bősségesen el van látva.

Náunk, Ujhelyben hiába panaszkodik a kereskedő, hogy a vasúti forgalom korlátozása miatt nem kezelheti a szükséges élelmiszereket, a fakeskedő pedig még a vármegye területén levő raktárakból sem kaphatja a már régen megvett fát, — ha nem tud katonai fuvarokra szertelni. Mi is concedáljuk, hogy mindenekelőtt a katonai helyi szükségleteket kell beszerezni, de azt is jól tuduk, hogy a polgári népesség ellátása most azért közös érdek, mert éppen katonáék érdekében van, hogy a polgári népesség élelmezéséről és szükségleteiről is kelőképpen gondoskodva legyen. Ez azt hisszük nem szorul bővebb magyarázatot.

Az ungvári közlelmezési bizottság az élelmiszerek árát is megszabta. Mi itt csak a tej, vaj, tojás és baromfi árát említjük. A tej literje 30 f. egy kg. vaj 2 k. 40 f. egy tojás 8 f. vágott, tisztított kővér liba kg. 2 k. 4) f. élve kg. 2 k. sovány liba, kacsa, tyúk élve kg. 1 k. 30 f. Az árjegyzéket hétről-hétre revidálja a bizottság s ha jónak látja megváltoztatja. A hatóság és közöl-

SZOLYVAI

Dr. Kéty, Dr Bókai, Dr Widerhoffer orvos-tanárok nyilatkozatai alapján első rangu gyógyhatású: csusz, közhvény, hólyag, vesebajoknál, cukorbetegség, húgyhomok, epekő, étvágytalanság és gyomorbetegség ellen. Kiváló izü üdítő ital.

HUGYHAJTÓ ÉS HUGYSAVOLDÓ GYÓGYVIZ.

K a p h a t ó m i n d e n ü t t.

Lapunk mai száma 2 oldal.

seg együtt csak igyekeznek a megőrlését előmozdítani.

Hisszük és reméljük, hogy városunk hatósága követni fogja Ungvár szép példáját s nem fog megmaradni a multheti közgyűlésen elhangzott szép szavak mellett, hanem minden lehető el fog, hogy e nehéz napokban a város lakosságának megélhetését lehetővé tegye.

Az ujhelyi gazdák érdeke.

Vetőmag tehát lesz. A hatóság szerez annak, ki szükségletét bejelenti. Legalább a kifüggesztett rendelet, mely a földtulajdonosokat földjeik megművelésére és bevetésére is utasítja — ezt mondja.

Szép ez a rendelet és talán szükséges is; de kiegészítésre szorul. Mert minek a drága vetőmag s miképp veteményezzen a földtulajdonos, ha nincs igavonó marhája s ha napszámba ekét sem tud kapni; vagy kénytelen volna oly napszámot fizetni érte, mely drágábbá teszi a várható termést, mint a mennyiért az a piacon megvehető lesz.

Igaz, hogy a mai helyzetben nem az a lényeges, hogy mibe kerül a gabona, hanem az, hogy minden áron legyen, de a piaci áránál is drágábban termelni az állam feladata, a magánember erre alig kötelezhető.

Azért, hogy a földek parlagon ne heverjenek, hogy minden talpalatnyi föld be legyen vetve, a hatóságnak volna kötelessége már most gondoskodni arról, hogy legalább rabmunkás legyen sokkal több, mint a mennyi ma létezik az ujhelyi fogházban, hogy legalább a szőlőjajkban levő veteményt is lehessen a szőlő mellett velők bekapáltatni, mert a mostani emberszük világban szabad munkással az elvégezhető nem lesz.

Elodáztatlanul szükséges volna és pedig sürgősen ezenfelül az igás gazdáknak összeírása és a hatóság általi kényszer kirendelése most már haladéktalanul a tavaszi aratás teljesítésére azokhoz a földtulajdonosoknak, kik ez iránti igényüket — a hatóság felhívására — bejelentik és pedig a hatóság által megállapított napibér mellett.

Ezek nélkül az intézkedések nélkül igen sok föld fog parlagon maradni, a földtulajdonosok legjobb akarata mellett is.

Az igásoknak kényszer utáni munkára rendelésére és a napibérnek hatósági megállapítására azért van szükség, hogy ugy a munkás, mint

a munkaadó jogos igényei megvédessenek; mert sok oly igás tulajdonos lehet, aki inkább heverni fog, ha túl magas bérkérése ki nem elégitte. Várakozásra meg nincs idő, mert: periculum in mora.

R.

HIREK.

— Helyreigazítás. Az Izr. Nép. könyha javára Dr. Fuchs Emil, Dr. Fuchs Ernő 20, Bettelheim Jánosné, Dr. Ligeti Józsefné, Fuchs Jenőné Pallay Józsefné 10, és Gönczi Gyuláné 6 koronát adományoztak.

— Egy cáfolat cáfolata. Legutóbb egy cikkben, mely a város „humanitására” szól, megírtuk, hogy mi lett a vége a francia fogságba került Neufeld Simon, kereskedelmi iskolai tanár kérelmének. Miután a várostól a segítséget nem kapta meg, maguk a kereskedelmi iskola növendékei gyűjtöttek össze a sserenszerűen helyzetbe került tanár részére némi pénzeszeget.

E cikkükre vonatkozólag a „Zemplén” lap társunkat illetékes helyről felkérték annak közlésére, hogy ez az utóbbi állításunk a valóságnak meg, nem felel, ugyanis a kereskedelmi iskola növendékei között semmiféle gyűjtés nem volt Neufeld tanár részére.

E cáfolatra az a válaszuk, hogy állításunkat szöveg-szóra fenntartjuk. A mi állításunk igaz; az illetékes hely cáfolata legbölkapott.

Ügyes esztergályosok

állandó alkalmazásra felvétetnek **Princz Testvérek** vasöntöde és gépgyárába Szatmáron. A szakmában jártas és néhány évet töltött tanulók is felvétetnek. Ajánlatok, fizetési igények megjelölésével, fenti címre küldendők.

Keresek

két szobás butorozott lakást, konyhával, mellékhelyiségekkel és lehetőleg tüdőszobával.

Cím: a kiadóhivatalban.

Két 15-16 éves fiu

a Cognacgyárban felvétetik. Jelentkezni lehet minden nap délelőtt 10—12 óra között.

FAELADÁS.

Rudabányácsi erdőben több száz öl tűzifa eladó, valamint Slippernek alkalmas maglók és nagy jégerfák és egy nagyobb cserzésre alkalmas vágás, bővebbet: Landesmann Miksa és Társa könyvkereskedésében.

Fáy Ödön,
őrnagy.

Mai távirataink.

A miniszterelnökség sajtóosztályának hivatalos közlései.

Nagy sikereink a Kárpátokban.

*

A februári harcok eredménye.

Budapest, febr. 22.

Az osztrák-magyar vezérkar jelenti:

Az orosz lengyelországi és nyugatgalíciai arcvonalon tüzérségi harcok és csatározások voltak. Az ellenségnek egyes elszigetelt előretöréseit könnyen visszavetettük.

A Kárpátokban számos orosz támadás volt, melyek a nyugati szakaszon az éjjelen át is tartottak. Mindezen kísérletek, amelyeknek célja volt akadályainkig előrenyomulni, az ellenség súlyos veszteségei mellett meghiúsultak. Tegnap az ellenségnek egy erősebb csoportját hosszabb harc után visszavetettük, 2000 orosz elfogtunk, négy ágyut és sok hadianyagot zsákmányoltunk.

A kárpáti harcokban csapataink által január végétől a néhány nap előtti időpontig elfogott oroszok 29,000 főnyi létszáma, melyet egy hivatalos orosz jelentés hamisnak jelzett, időközben megnövekedett és 61 tisztre, 40,806 főnyi legénységre emelkedett, ehhez hozzájárult még 31 géppuska és 9 ágyu.

Höfer altábornagy,
a vezérkari főnök helyettese.

A mazuri csata végleges eredménye.

*

Egy orosz hadsereg teljesen megsemmisült.

*

Több mint 100,000 fogoly.

A nagy főhadiszállásról hivatalosan jelentik:

Berlin, febr. 22.

A német hadsereg legfőbb hadvezetősége mai hivatalos jelentésében a Mazuri tavak vidékén aratott hatalmas győzelmének végleges eredményét nyújtja. E szerint a mazuri téli csata összes zsákmánya a mai napig 7 tábornokra, több mint 100,000 főnyi legénységre, 150 ágyura és a géppuskáknak még át sem tekinthető számára emelkedik. A német hadvezetőség a nagy győzelemről szóló tudósítását azzal végzi, hogy a Sievers báró tábornok parancsnoksága alatt álló tizedik orosz hadsereg teljesen megsemmisítettnek tekinthető.